

Diskussionspunkt:

Principprogram 4.0 – styrelsens syn på några inkomna synpunkter

Från: Henrik Brändén och Anna Troberg

Bakgrund

Vårmötet 2012 ska förhoppningsvis anta ett nytt principprogram. Styrelsens förslag till medlemsmötet ska antas på styrelsemötet i mars. För att förbereda det beslutet har styrelsen gett ledningen i uppdrag att arbeta fram ett utkast till förslag, som ska vara så förankrat och genomdiskuterat som möjligt. PL har utsett en liten redaktionsgrupp för detta bestående av Anna och Henrik. Den arbetade fram ett första utkast, som styrelsen tittade på och kommenterade i september, samtidigt som det lades ut för kommentarer och synpunkter på PLs blogg, forumet och webben. Utifrån de kommentarer som kom arbetade gruppen fram ett andra förslag, som styrelsen tittade på i november, och sedan åter lades ut för att få synpunkter. Utifrån dem har Anna och Henrik identifierat några frågor, som kan komma att bli omdiskuterade, där vi gärna redan nu vill diskutera med styrelsen. Inte så att vi ska gräva ner oss i formuleringar, men så att ni pekar ut riktningen åt oss. Så att vi kan komma med ett förslag till marsmötet som kommer att kräva så få komplicerade ingrepp som möjligt för att ni ska känna er nöjda med det.

Det utkast som diskuteras finns som odt-fil på http://www.annatroberg.com/wp-content/uploads/2011/11/Principprogram_utkast20111130.odt och som pdf på http://www.annatroberg.com/wp-content/uploads/2011/11/Principprogram_utkast20111130.pdf

Synpunkter lämnade i:

Kommentarsfältet PLs blogg: <http://www.annatroberg.com/2011/11/30/nytt-principprogram-dags-for-ny-revideringsomgang/>

Kommentarsfält forumet: <https://forum.piratpartiet.se/showthread.php?p=270746#post270746>

Kommentarsfält webben: <http://www.piratpartiet.se/nytt-principprogram-dags-f%C3%B6r-ny-revideringsomg%C3%A5ng>

Mail från Viktualiebrodern (bilaga 1)

Mail från MEP Christian Engström (bilaga 2)

Mail fr Ola Andersson (bilaga 3)

Mail fr Torbjörn Wester (bilaga 4)

Mail m referat fr UP-möte i Sthlm (bilaga 5)

Att diskutera:

1) Patentfrågan:

Nuvarande Principprogram kräver patentsystemets avskaffande. 58% av de röstande ville ändra detta på ett medlemsmöte nyligen. I det första utkastet till program skrev vi in en mjukare patentkritik utan definitivt krav på avskaffande. Efter kritik i första rundan med synpunkter skärpte vi skrivningarna med skarpare kritik och att målet ska vara globalt avskaffande. Detta har nu mött mycket kritik:

Signaturen Rutros skriver i olika kommentarsfält att vi med utkastets skrivningar gör 40 000 utvecklingsingenjörer arbetslösa, att en majoritet av partimedlemmarna röstat för en mer nyanserad syn på

patent och att det är inkonsekvent att vara helt emot patent men inte helt mot upphovsrätt. Isak Gerson har i ett av fälten instämt i den sista inkonsekvensen (men antagligen med motsatt slutsats). Rick har argumenterat mot Rutros. Bengt Jonsson (Viktualiebrodern) skriver i mail att analysen i utkastet är för kategorisk och kraven alldeles för långtgående, samt att vi helt bortsett från att patentsystemet även stödjer fri kunskap genom att kräva att den kunskap som patenteras också blir allmänt tillgänglig. Torbjörn Wester vill se en sammanhållen immaterialrättspolitik som inte bara fokuserar på patent, där dessa reformeras, inte avskaffas. Och att frågan inte bör lösas i principprogram, utan behandlas som den sakpolitik det är. De flesta på UP-möte i Sthlm tyckte kravet i programtexten var orealistiskt.

- Anna och Henrik tror att vi i denna fråga bör försöka finna en skrivning i Principprogrammet som alla tycker är riktig (även om en del skulle vilja gå längre) och sedan i det sakpolitiska arbetet fixera exakt vilken konkret linje partiet företräder. Det skulle innebära att man fortsätter ha en mycket kritisk analys av patentsystemet och övrig immaterialrätt, och kräver genomgripande förändringar så att de inte längre ska kunna hejda innovation, utveckling och välfärd/hälsa i utvecklingsländer.
- Skulle man kunna nå ett konsensus kring en skrivning att de negativa effekterna måste bort, och att systemet därför måste reformeras eller avskaffas (om det inte är möjligt att få bort de negativa effekterna på annat sätt)?
- Ska vi sträva efter att upphovsrätt och patent behandlas ungefär lika?

2) Möjligheter oaktat socioekonomisk bakgrund

Torbjörn Wester föreslår i mail en egen underrubrik med ungefär den här poängen: ”Medborgare ska ha samma möjlighet till deltagande i samhället oberoende av socioekonomisk bakgrund.”

- Synpunkt från Anna och Henrik: Denna fråga går väl rakt in i spänningen mellan negativ och positiv frihet, mellan nyliberalism och socialliberalism/socialism? Ett helt nytt avsnitt stör dispositionen, men tanken kan naturligtvis fogas in i texten med bevarad disposition, t ex genom att första avsnittet i kap 3 utvidgas till både rättigheter och möjligheter till deltagande. Frågan är om vi ska göra en sådan utvidgning. Har en sådan skrivning acceptans hos så stor del av partiet, att den ska in i ett principprogram?

3) EU

Christian Engström har i sin blogg och på mail levererat en förslag till en dryg sida om EU-politik, som utvecklar de tre punkterna: EU ska bara ägna sig åt sådant som faktiskt måste beslutas på Europainivån, Beslutsfattandet i EU måste bli mer öppet och möjligt att granska utifrån och Mindre makt åt EU-tjänstemännen, mer åt parlament och riksdagarna .

- Henrik och Anna tror att de tre punkterna tydligt ska föras in på lämpligt ställe i programmet, men betydligt mer kortfattat. Samt att vi bör hålla ögonen öppna för om man kan skriva in demokratisering av EU tydligare på fler ställen i texten.

4) Några nödvändiga attitydförändringar

Avsnittet får beröm från UP Sthlms möte. Viktualiebrodern är däremot bekymrad: Begreppet medborgare exkluderar dem som bor i landet utan att vara medborgare, kan därför upplevas främlingsfientlig och reser frågan om vi menar att ömsesidig solidaritet ska vara begränsad till dem med medborgarskap. Skrivningar i första underrubriken kan upplevas som cyniska av dem som råkat ut för brott, och är farliga när den samhörigheteskänsla i samhället tanken bygger på redan krackelerat för många. Över huvud är skrivningarna i avsnittet utopiska – tyvärr gör inte alla människor så som vi skriver, några procent är psykopater. Det blinda förtroende som skissas fungerar bara när staten inte tar något ekonomiskt ansvar för människorna.

- Henrik och Anna tycker att vi måste diskutera begreppet medborgare och om vi ska skriva som att det bara var de med medborgarskap som omfattades av samhällskontraktet.
- Kanske bör vi också fila på texterna så att det framgår att det som önskas är en förflyttning i utpekad riktning, men att det naturligtvis som bokstavligt mål är utopiskt. Men så att det också syns att förändringen måste börja hos makten, för det är bara när makten litat på människorna som dessa har

något skäl att svara med att lita på makten!

5) Ska skolan spegla samhället?

Ola Andersson reagerar i mail mot "Piratpartiet anser att all utbildning måste spegla det samhälle som barn, ungdomar och vuxna möter utanför skolan." och menar att det är ogenomtänkt: Om samhället präglas av orättvisa, bristande integritet osv ska väl inte skolan vara sådan? Bara för att alla arbetsgivare använder Officepaketet vill vi väl inte att barnen ska lära sig i skolan att låsa sitt datoranvändande till dem? Ola vill istället att vi betonar kunskapens och kunskapssträvandets egenvärde, att skolan ska påverka samhället snarare än att samhället ska påverka skolan.

- Henrik och Anna håller efter att ha funderat på saken helt med. Att skolan ska förbereda för samhället betyder inte att den ska spegla det.

6) Kulturdelning nyspråk?

Från UP-mötet i Sthlm noterades åsikten att uttrycket "kulturdelning" luktar nyspråk.

- Henrik och Anna säger att den som vinner slaget om sakers benämning har en stor fördel i slaget om människors tankar om sakerna.

7) Fler synpunkter från styrelsen?

Finns något annat ni tycker bör förändras från det förslag som legat ute för kommentarer, (annat än rena språkjusteringar). Någon viktig åsikt eller del av analys som saknas, eller som ni tycker är fel, eller av andra anledningar borde skrivas om?

8) Resonerar vi rätt här?

Kring övriga synpunkter som kommit tror vi inte det behövs några diskussioner nu, men läs gärna genom och ropa till om ni tycker att redaktionsgruppen tänker alldeles galet:

Diverse

Jakob vill ha ett krav om ett organ som representerar medborgarna som kan överpröva politikerna/regeringen. **Red:** Sakpolitik! Hör ej hemma här.

Tommy vill ha kravet att staten aldrig ska få förverka annan information på exempelvis datorer än just den som är olaglig. **Red:** Sakpolitik! Hör ej hemma här.

Inledningen

Viktualiebrodern: Stycke 2, innan sista meningen. Skriv en mening som konkretiserar hoten. **Red:** Bra förslag.

Kap 1 Möjligheter

Viktualiebrodern: Under "Människors möjlighet att kommunicera fritt med varandra stärker friheten och demokratin", tredje stycket som börjar "Fri kommunikation ökar..." Här vill jag ha ett tillägg på sista meningen "Detta kommer på sikt att driva fram mer transparens och öppenhet från makthavarnas sida och kan samtidigt motverka en utveckling i en totalitär riktning". **Red:** Ska titta på det.

Torbjörn tycker att något saknas om hur den nya informationstekniken ökar människors potential för delaktighet i samhället. Han föreslår ett helt nytt avsnitt m denna rubrik. **Red:** Viktigt få med det perspektivet, vi tror det kan göras genom att lägga till skrivningar i avsnittet om demokrati (som kanske ska bli demokrati och delaktighet – just delaktigheten är ju en viktig del hur tekniken stärker demokratin ...)

Torbjörn: Att meddelarskyddet ska gälla alla medier är sakpolitik. **Red:** Kanske för detaljerad sakpolitik för

ett PP.

Kap 2 Hot

Viktualiebrodern: Direkt efter inledningsstycket (som inleds "Människors fria kommunikation") skulle jag vilja ha ett andra stycke som understryker de speciella krafter för en sådan utveckling som uppstår som ett resultat av en möjlig kommande resurskris. Förslag: Mot bakgrund av tecknen på en möjligen kommande resurskris, den så kallade "peak oil", då det kan det uppstå ett hårt tryck mot fri- och rättigheterna och mot demokratin och den enskilda människans integritet, är det extra viktigt att tidigt stå upp och försvara dem. Skulle det gå så illa att välståndet är hotat, så får enligt vår mening under inga omständigheter detta leda till att fri- och rättigheter inskränks och att demokratin och den fria informationsspridningen ifrågasätts. **Red:** Tveksamma

Torbjörn tycker uttrycket att information "filtreras" bör bytas mot "genomsöks". **Red:** Tveksamma.

Torbjörn tycker uttrycket "Patent hindrar innovationer" bör bytas mot "Patent hämmar innovationer". **Red:** Rimligt, om rubriken över huvud taget blir kvar ...

Torbjörn menar att ickekommersiell fildelning är sakfråga, inte princip. **Red:** Visst, men en så principiellt viktig och ideologiskt definierande sakfråga att den platsar här! Liksom sakfrågan allmän rösträtt!

Torbjörn vill ha bort hänvisning till "vetenskapliga studier" kring kulturdelning, eftersom det kan ge intrycket att resten av texten inte är ordentligt underbyggd. **Red:** Rimlig tanke.

Kap 3: Våra värderingar

Torbjörn: Det finns en uppräkningslista av "demokratins fundament" (sid. 10) som inkluderar "Likhet inför lagen, åsiktsfrihet, yttrandefrihet, pressfrihet" etc... Det är naturligtvis alltid vanskligt att göra sådana här listor. Jag har ingen stark åsikt om detta, men observerar att tryckfrihet, mötesfrihet, demonstrationsfrihet och religionsfrihet inte finns med. Det kanske det borde göra. Om man nu ändå gör en lista. (Det brukar f.ö. ofta heta "yttrande- och tryckfrihet" – det klumpas ofta ihop.) (Torbjörn) **Red:** Ser över listan, men den får inte bli för lång, och måste fånga alla viktiga principer.

Viktualiebrodern: I tredje understycket ("Alla måste därtill...") vill jag ha in en tredje mening, i anknytning till vad jag ville ha in i inledningen. Yttrandefriheten är också en motkraft mot en totalitär utveckling och därmed själva förutsättningen för demokrati. **Red:** Rimlig tanke, ska känna efter om den behöver skrivas på bägge ställena.

Torbjörn: Ordet "bög" förekommer på ett ställe (sid. 10). Visserligen är det ett ord som bögar "tagit tillbaka", men långt ifrån alla svenskar är medvetna om detta. Ordet betraktas fortfarande som ett skällsord i vissa delar av landet (särskilt landsbygd gissar jag). Vore det inte bättre att skriva "homosexuell kille"? Ett principprogram är ju en ganska formell text. **Red:** Osäkra.

Kap 4

Torbjörn: På sid. 13 sägs det i en underrubrik att staten måste börja visa medborgarna större "medmänsklighet". Jag reagerar på detta, för man brukar inte säga att "medmänsklighet" är något som en stat kan visa. I själva ordet finns rentav tanken att det är något som visas människor emellan. Jag tycker inte att ordet passar i rubriken, även om det passar utmärkt i brödtexten därunder. **Red:** Bra iakttagelse! Ser över.

Bilaga 1, Viktualiebrodern

Hej

I sista minuten kommer här några synpunkter på förslaget till nytt Principprogram (4.0) för Piratpartiet.

Förslaget verkar väldigt omsorgsfullt utarbetat med genomtänkta formuleringar och, för det mesta, utan känslomässiga utflykter. Det känns därför både enklare och mera meningsfullt att ha synpunkter på, vilket är ett enormt framsteg mot texterna som togs fram inför valet 2010.

Inledningen, Innehåll, punkt 2.2 "Patent hindrar innovationer och utveckling"

Jag menar att detta är för kategoriskt. Ur ett Fri-Kunskap perspektiv måste man också se till den enorma mängd standardiserat framlagda och klassificerade och därmed sökbara kunskap som patentsystemet skapar. Den kunskapen är helt fri att ta del av, i princip i alla fall och det för all framtid, långt efter att monopolerna gått ut. Balansen mellan monopolskadorna och den fria kunskapsproduktionen har efterhand blivit skev, men det beror på att Fri Kunskap inte har någon självklar intressent, utan måste försvaras via politiken. Att avskaffa patentsystemet skulle betyda ett oerhört bakslag för åtkomsten till Fri Kunskap. Inte för att mina subjektiva känslor spelar någon roll, men jag har sökt efter "prior art" i drygt tjugofem år, och det allra åtkomligaste och det allra mesta finns inom patentlitteraturen, klassat och standardiserat. Nyhetsundersökningar skulle bli bara skit, om det inte fanns ett system för att producera standardiserat framlagd (till exempel meningsfulla sammandrag - sammandrag i tidskriftsartiklar är för det allra mesta värdelösa) och finklassad Kunskap.

Inledningen, Innehåll punkt 4.1 "Samhället måste börja lita på sina medborgare och visa dem större respekt och medmänsklighet och ge dem mer frihet"

Detta är alltför mycket av önsketänkande tror jag. Jag håller med om att överheten tycks ha bestämt sig för att ge upp att styra genom att vädja till och tro på någon sorts värdemässig samhörighet med undersåtarna, men att använda en så rak formulering som i förslaget, när den samhörigheten redan krackelerat och många tycks ha gett upp sin, tja, samfällighetskänsla (eller aldrig haft den därför att de saknar anknytning), det tycker jag är alltför naivt. Formuleringen som den står nu kan uppfattas som cynisk för de många människor som drabbats personligen av en alltför stor tillit till människor som kommit till Sverige. Jag tänker till exempel på åldringar som utsatts för brott, och också många ungdomar som litat på främmande människor, men fått uppleva att de främmande människorna sett dem som föremål och medel, inte mål.

Ordet medborgare är i sig olämpligt, eftersom det leder till en debatt om vem som egentligen är medborgare.

Meningen kan därför både upplevas som främlingsfientlig (eftersom tilltron enbart skulle gälla medborgare), och samtidigt naiv/cynisk gentemot både vissa effekter av invandringen och av allmänt större socioekonomiska klyftor.

Inledning, stycke 2, mellan andra och sista meningen står " ...nya hot och utmaningar. Piratpartiet vill driva..."

Här vill jag gärna ha in något mera specifikt om de risker som finns att informationsteknikens möjligheter formar om överheten i totalitär riktning ("Because they can"). Förslag: "Om informationsteknikens möjligheter alltför ensidigt kommer makthavarna till del, riskerar en självförstärkande utveckling sättas igång som kan driva vårt samhälle i en totalitär riktning"

1. Modern Informationsteknik öppnar fantastiska möjligheter

Under "Människors möjlighet att kommunicera fritt med varandra stärker friheten och demokratin", tredje stycket som börjar "Fri kommunikation ökar..."

Här vill jag ha ett tillägg på sista meningen "Detta kommer på sikt att driva fram mer transparens och öppenhet från makthavarnas sida *och kan samtidigt motverka en utveckling i en totalitär riktning*"

2. Starka krafter vill lägga hinder för utvecklingen

Direkt efter inledningsstycket (som inleds "Människors fria kommunikation") skulle jag vilja ha ett andra stycke som understryker de speciella krafter för en sådan utveckling som uppstår som ett resultat av en möjlig kommande resurskris.

Förslag: Mot bakgrund av tecknen på en möjligen kommande resurskris, den så kallade "peak oil", då det kan uppstå ett hårt tryck mot fri- och rättigheterna och mot demokratin och den enskilda människans integritet, är det extra viktigt att tidigt stå upp och försvara dem. Skulle det gå så illa att välståndet är hotat, så får enligt vår mening under inga omständigheter detta leda till att fri- och rättigheter inskränks och att demokratin och den fria informationsspridningen ifrågasätts.

Patentmonopol hindrar innovationer och utveckling

Detta stycke bortser helt ifrån värdet av fri Kunskap i patentinformationen. Här är den känslomässiga (i negativ bemärkelse) stilen tillbaka från texterna före valet 2010. Tyvärr måste jag säga som Christian Engström sa i FRA-frågan: Riv upp, gör om, gör rätt.

3. Piratpartiets uppgift och grundsatser, stycket "Demokrati förutsätter fri, oövervakad kommunikation"

I tredje understycket ("Alla måste därtill...") vill jag ha in en tredje mening, i anknytning till vad jag ville ha in i inledningen. *Yttrandefriheten är också en motkraft mot en totalitär utveckling och därmed själva förutsättningen för demokrati.*

Stycket "Kunskap tillhör oss alla", understycket 2 "Inlåsning av kunskap i patent är därför orimlig, och patentsystemet ska avvecklas".

Detta är i sak alldeles fel, *kunskapen* i patent är alldeles fri, i all evinnerlighet till och med. Det är det praktiska utövandet kommersiellt som under en begränsad tid (max 20 år, i praktiken knappt hälften i genomsnitt) är inlåst.

4. Några nödvändiga attitydförändringar, Staten måste börja lita på sina medborgare och visa dem större respekt och medmänsklighet och ge dem mer frihet.

Här finns utopiska undertoner. En stat som börjar lita blint på sina medborgare (återigen medborgare är ett olämpligt ord) kan i längden inte samtidigt vara en välfärdsstat som fördelar pengar till de som inte har. En sådan utopi har en totalitär diktatur runt hörnet, när pendeln svänger fullt åt andra hållet.

Man måste komma ihåg att ca 1-3 % av befolkningen är psykopater som kan orsaka väldigt mycket lidande om de får fritt spelrum.

"Människor som möts med förtroende svarar med förtroende".

Dessvärre inte alla. Och möter du en sådan människa kan hon ruinera Din förmåga att senare möta främmande människor med förtroende, för en lång framtid.

"Människor som ges frihet och ansvar tar ansvar för sin frihet".

Ååååh om der ändå vore sant. Men det är det inte.

Hela detta stycke som börjar med "Staten måste börja..." skulle jag helst se struket. Det är helt omöjligt att försvara i en debatt, det strider mot all vetenskap och beprövad livserfarenhet hos nästan alla människor.

Till slut: Tack för Ert arbete, och tack för att jag fick tycka till om det! Jag tänker, inch'Allah, kandidera för nominering till riksdagsvalet 2014.

/Bengt, viktualiebroder och pirat

Bilaga 2, Christian Engström

Hej Anna och Henrik,

Här kommer som utlovat ett förslag till skrivningar om EU för Principprogram 4.0.

Förutom ett par små språkliga justeringar är det samma som jag postade [på min blogg](#) för en vecka sedan.

/Christian

Demokrati i EU

- EU ska bara ägna sig åt sådant som faktiskt måste beslutas på Europainivån'
- Beslutsfattandet i EU måste bli mer öppet och möjligt att granska utifrån
- Mindre makt åt EU-tjänstemännen, mer åt parlament och riksdag

Demokrati i EU

Att Sverige är medlem av EU är ett historiskt faktum som det är näst intill omöjligt att ändra på, även för den som egentligen skulle vilja.

Men när vi nu *är* med i EU, då har vi rätt att kräva att det ska vara demokratiskt, öppet och någorlunda vettigt. Det är EU inte idag, och det är den underliggande orsaken till mycket av den dåliga lagstiftning som kommer från Bryssel inom bland annat informationspolitikens område.

EU ska bara ägna sig åt sådant som faktiskt måste beslutas på Europainivån

Alla beslut ska tas så nära medborgarna som möjligt. EU ska bara ägna sig åt sådant som verkligen hör hemma på Europainivån, och som de enskilda medlemsstaterna inte kan hantera själva.

Det här finns redan inskrivet i EU-fördragen, och kallas "subsidiaritetsprincipen", men det efterlevs inte i praktiken. Arbetet med att återföra makt från EU till den svenska riksdagen måste bedrivas både av riksdagen själv och på EU-nivån.

Beslutsfattandet i EU måste bli mer öppet och möjligt att granska utifrån

Beslutsprocesserna inom EU idag fungerar på ett sätt som gör det mycket svårt både för media och vanliga medborgare att följa med i vad som händer och delta i debatten. Det här måste förbättras. EU måste bli mer transparent och öppet, och de regler som finns inom EU för att främja öppenhet och möjlighet till medborgarinflytande måste efterlevas både till bokstav och anda.

EU bör närma sig den svenska offentlighetsprincipen.

Mindre makt åt EU-tjänstemännen, mer åt parlament och riksdag

Det mesta av makten nere i Bryssel ligger hos EU-kommissionen och tjänstemännen i ministerrådet, och inte hos politiker som medborgarna kan ställa till svars. De enskilda

medlemsländerna är demokratier, men EU självt är det inte. Det demokratiska underskottet inom EU måste åtgärdas.

Europaparlamentet är den enda institutionen i Bryssel som är direktvald av medborgarna. Parlamentets och den svenska riksdagens roll i EU-arbetet måste stärkas, så att makten flyttas ut från de stängda rummen och når offentlighetens ljus.

EU-etablissemangen påstod i debatten att Lissabonfördraget skulle leda till förbättringar i den här riktningen, men nu när fördraget har trätt i kraft kan vi se att så inte har blivit fallet. Istället har det nya fördraget påskyndat maktöverföringen som pågår inom EU: från medborgare till den politiska sfären, från medlemsstater till Bryssel, från folkvalda till anonyma tjänstemän. Den här utvecklingen måste vi vända.

Bilaga 3 Ola Andersson

Hejsan Anna och Henrik

Min första synpunkt - sidnumrering fattas! Så man kan referera till sidor åtminstone... :)

På det mötet som var i Aspudden den 14 december 2011 där principprogrammet diskuterades så framförde jag en synpunkt angående nedanstående passus som de flesta verkade hålla med om.

Så här står det:

"Fri och tillgänglig kunskap öppnar nya möjligheter för skola och utbildning. Piratpartiet anser att all utbildning måste spegla det samhälle som barn, ungdomar och vuxna möter utanför skolan. Undervisningen måste därför präglas av mångfald och upptäckarlust. En människa som lär sig att söka och tycka om kunskap kommer alltid att fortsätta att leta kunskap och på så sätt göra sitt eget och andras liv rikare."

Det är just det där med "spegla samhället", det är med förlov sagt en djåkla dum ide att formulera det så tycker jag (i all välmening...). Även om det är en vanlig formulering när man försöker skriva skolpolitik eller läroplaner.

Säg att samhället präglas av orättvisor, övervakning, maktmissbruk, korruption, mobbing, religiös fanatism, mutor och inkompetens hos våra valda ledare, tjänstemän, myndigheter och politiker. Där de med pengar kan skriva sina egna lagar och få vanliga människor slängda i fängelse. Att vi kan se alla dessa saker är ju ganska tydligt, bara att lyssna på nyheter, läsa en tidning, eller surfa litet på webben.

På vilket sätt ligger det i elevers intresse att då skolan skall efterlikna detta? Några exempel på konsekvenser:

- * Om det finns övervakningskameror utanför skolan, så skall det finnas det inuti skolan?
- * Om det finns orättvisor utanför skolan så skall det finnas inuti skolan?
- * Om vi har religiös fanatism utanför skolan, så skall det finnas inuti skolan?
- * Om vi har starka lobbygrupper utanför skolan som påverkar politiker och lagstiftning så skall dessa kunna påverka skolan och tex lärare och läroplaner och skolböcker?

Säg att man skippar allt ont utanför skolan och ignorerar stora, viktiga och kända egenskaper hos samhället som säkerligen ungdomar faktiskt upplever (det är i sig en dum ide), och så kokar vi ner kravet på "spegla samhället" till något enkelt då: Vilka datorprogram skall användas i skolan?

Där är det samma sak, med kravet på spegling eller att efterlikna samhället i övrigt, så skall de program som finns i skolan motsvara de som finns på företag, myndigheter och organisationer. Alltså skall skolbarn köra Microsoft Office och andra kontorsprogram i stor utsträckning och inte program speciellt skapade för att vara pedagogiska eller som är till för att användas i utbildning.

Det är vida publicerat i tex DN att Stockholms kommunala skolor köpte in IT-drift av alla datorer i Stockholms skolor och vad de fick var just

Officepaketet och mail och inga pedagogiska program och det hela är komplett misslyckat.

Vad jag skulle vilja se som nyformulering är något som mera är åt det hållet som universiteten pratar om, att utbildning och söka kunskap är något ädelt i sig själv och skall stå fritt från resten av samhället. Samhället skall faktiskt inte påverka skolan, skolan skall påverka samhället är min åsikt. Det är en bättre formulering men jag vet tyvärr inte exakt hur man skall göra den, för den har ju andra konsekvenser.

Ledsen att jag inte har en tydligare formulering att föreslå, vi kom inte på något på mötet heller.

Ha det gott!

/Ola

Bilaga 4 Torbjörn Wester

Hej,

Jag har samlat ihop en del tankar och synpunkter kring ert eminenta utkast till nytt principprogram. Helst hade jag velat ge feedback redan på ett tidigare stadium, men för nästan alla av oss så är ju engagemanget för partiet tvunget att klämmas in i livet vid sidan av arbete, familj och annat – så tiden och energin vi har möjlighet att lägga på detta kan ju dessvärre variera. Tyvärr har jag inte lyckats samla ihop mina synpunkter i ett e-postbrev tidigare. Jag inser naturligtvis att ju längre liden processen är, desto mindre möjlighet har ni att beakta eventuella synpunkter.

Jag vill börja med att verkligen tacka för ert enastående arbete med principprogrammet! Det säger jag inte för att vara snäll, utan för att ni förtjänar detta erkännande. Det är ni som har drivit detta arbete, lagt ned stor möda och tid på det, och dessutom åstadkommit goda resultat med de två utkastet! Jag är imponerad av hur väl ni lyckats fånga partiets själ.

Nu över till mina synpunkter och tankar...

En sak jag verkligen skulle önskat (men jag förstår om ni inte haft tid) hade varit en kort sammanfattning på övergripande nivå av vilka ändringar ni gjort mellan första och andra utkastet, och hur ni tänkt kring dessa ändringar. Det hade avsevärt förenklats när jag gått igenom och tagit ställning till det som står i det nyaste utkastet.

Om det är möjligt för er, får ni gärna skriva några rader om hur ni tänkt (och vilka synpunkter ni beaktat) efter att ni fullgjort nästa revidering.

Även sidnumrering av utkastet skulle vara till hjälp. (Sidnumren nedan anger pdf:en, inte sidan i själva principprogrammet.)

1) – Några språkliga synpunkter

Jag förstår att texten är ett utkast och inte färdig. Men jag vill rikta uppmärksamheten på några betydelsebärande ord och uttryck.

Uttrycket "Patent hindrar innovationer" leder tankarna till att patent förhindrar innovationer, vilket uppenbarligen inte stämmer. Att byta ut ordet "hindrar" mot "begränsar" eller "håller tillbaka" eller "hämmar" skulle leda tankarna mer rätt. (Om ni söker på ordet "hindrar" hittar ni det på 5 ställen i principprogrammet. På vissa ställen passar det dock bättre, eftersom sammanhanget framgår.)

Uttrycket att "kommunikation som passerar Sveriges geografiska gränser filtreras" (sid. 7) leder tankarna fel. Jag förstår att ni syftar på FRA:s "filter", men ordet får en att tänka att bara en del av kommunikationen släpps vidare över gränsen. Jag skulle rekommendera uttrycket "genomsöks".

Uttrycket "vetenskapliga studier visar" (sid. 9) används i ett stycke om kulturdelningens positiva effekter. Det är olyckligt att uttrycka sig så. Dels eftersom det saknas källhänvisning till studierna ifråga (och det blir för klumpigt att baka in i texten) vilket gör att påståendet hänger i luften, dels eftersom man frågar sig om resten av principprogrammet är ovetenskapligt.

Det finns en uppräkningslista av "demokratins fundament" (sid. 10) som inkluderar "Likhet inför lagen, åsiktsfrihet, yttrandefrihet, pressfrihet" etc... Det är naturligtvis alltid vanskligt att göra sådana här listor. Jag har ingen stark åsikt om detta, men observerar att tryckfrihet, mötesfrihet, demonstrationsfrihet och religionsfrihet inte finns med. Det kanske det borde göra. Om man nu ändå gör en lista. (Det brukar f.ö. ofta heta "yttrande- och tryckfrihet" – det klumpas ofta ihop.)

Ordet "bög" förekommer på ett ställe (sid. 10). Visserligen är det ett ord som bögnarna "tagit tillbaka", men långt ifrån alla svenskar är medvetna om detta. Ordet betraktas fortfarande som ett skällsord i vissa delar av landet (särskilt landsbygd gissar jag). Vore det inte bättre att skriva "homosexuell kille"? Ett principprogram är ju en ganska formell text.

På sid. 13 sägs det i en underrubrik att staten måste börja visa medborgarna större "medmänsklighet". Jag reagerar på detta, för man brukar inte säga att "medmänsklighet" är något som en stat kan visa. I själva ordet finns rentav tanken att det är något som visas människor emellan. Jag tycker inte att ordet passar i rubriken, även om det passar utmärkt i brödtexten därunder.

2 och 3) – Angående punkt 2 och 3

Efter denna lättsamma inledning om rent språkliga frågor, kommer jag nu till mina "tyngre" synpunkter på principprogrammet.

Jag tycker att det saknas två huvudpunkter i programmet. Tankarna är visserligen inbakade i texten till viss del, men jag tycker att nedanstående två punkter återspeglar grundvärderingar i partiet så till den grad att de förtjänar egna rubriker. (Om ni bedömer att arbetet är för långt gånget för detta, kanske det åtminstone är möjligt att göra egna stycken där dessa två punkter behandlas, under någon av de redan existerande rubrikerna.)

2) – Informationstekniken ökar människors potential till delaktighet i

samhället

Avdelning 1 i programmet, "Modern informationsteknik öppnar fantastiska möjligheter", handlar om att kommunikationsmöjligheter är bra för demokrati, ökar människors tillgång till kunskap och deras möjlighet att bygga ett gott liv, samt att det stärker kulturen.

Jag tycker dock att något saknas om hur den nya informationstekniken ökar människors *potential för delaktighet i samhället*.

Rick är inne på det spåret i den här bloggposten om "empowerment": <http://falkvinge.net/2011/08/12/is-empowerment-the-core-word-of-the-pirate-ideology/>

I inledningen till principprogrammet står det "Den moderna informationstekniken har skapat revolutionerande nya möjligheter för människor att forma och omforma sina liv och vara med och påverka samhällsutvecklingen".

Detta kunde gott förtjäna sin egen underrubrik! (Eller åtminstone sitt eget stycke under någon av de existerande rubrikerna.)

Vi talar ofta om "deltagarkultur", men minst lika viktigt är ju att beskriva hur exempelvis politiskt intresserade medborgare (politiska bloggare) själva sätter sig in i statistik, läser statliga utredningar, översätter forskarrapporter, ställer e-postfrågor till experter och makthavare och publicerar sina analyser av detta på sina egna bloggar – och därmed påverkar samhällets politiska utveckling som ledande opinionsbildare.

3) – Möjlighet till deltagande i samhället oberoende av socioekonomisk bakgrund

Avdelning 3 i programmet, "Piratpartiets uppgift och grundläggande värderingar", handlar om jämlikhet, demokrati, integritet, kultur och kunskap.

Även här tycker jag att något saknas, som liknar det jag påpekade ovan under punkt 2.

En egen underrubrik med ungefär den här poängen: "Medborgare ska ha samma möjlighet till deltagande i samhället oberoende av socioekonomisk bakgrund."

Även om vi alla är individer, kommer man ju inte ifrån att samhället även i någon mån kan sägas bestå av grupper. Exempelvis "ungdomar", "kvinnor över 70", "personer med utländsk bakgrund" etc.

(Inom parentes: Just uttrycket "socioekonomisk" bakgrund är det uttryck

som Statistiska centralbyrån använder om olika befolkningsgrupper.)

Om vi nu menar allvar med hur betydelsefullt det är att alla medborgare har möjlighet att delta i samhället (tack vare den tekniska utvecklingen) borde vi som politiker ha ett ansvar för att alla grupper i samhället har möjlighet att delta. Det tycker jag även att Piratpartiet ofta har poängterat.

Principprogrammet betonar redan detta på flera ställen, men jag tycker att det är värt sin egen underrubrik. (Redan i avdelning 1 av programmet finns formuleringar som "I dag har *nästan alla* möjlighet att på många olika sätt delta i samhällsdebatten." och "samhällsdebatten måste vara inkluderande om demokratin ska vara på riktigt".)

I avdelning 3 under en rubrik om fri kommunikation står det: "Alla människor ska ha samma rätt att påverka samhället". Men vad spelar det för roll om alla har samma "rätt" om alla inte har samma möjligheter?

Ett sådant här principiellt ställningstagande skulle kunna leda fram till en mängd sakpolitiska ställningstaganden om exempelvis att främja äldres användande av internet (här spelar biblioteken en viktig roll), erbjuda samhällsservice även för den generation där många inte använder internet, kräva att viktig samhällsservice finns på stora invandrarspråk, sänka rösträttsåldern, erbjuda kollektivtrafik som även sjuka och arbetslösa har råd med etc. etc. (Det är bara några exempel, dock *inte* enbart på frågor jag personligen vurmar för.)

4) – Sakpolitiska ställningstaganden

Jag observerar att det kvarstår (eller har det återkommit?) några sakpolitiska ställningstaganden i principprogrammet. Jag tycker att det är olyckligt.

Jag kan förstå att det blivit så, om folk riktat kritik mot att programmet är för "vagt" eller "luddigt" och mot bakgrund av det principprogram vi tidigare haft (med en mängd sakpolitiska ställningstaganden). Ändå anser jag att det snarare är en *pedagogisk uppgift* att informera om att principprogrammet kommer kompletteras av sakpolitiska program. Att ha sådana ställningstaganden i principprogrammet är olyckligt, särskilt (!) i det nuvarande läget då vi kommer att ta fram sakpolitiska program.

Det finns en reell risk att skapa en motsättning mellan principprogrammet och ett/ flera sakpolitiska program.

Jag hittar följande tre sakpolitiska ställningstaganden i principprogrammet:

a) Meddelarskyddet ska gälla alla medier (sid. 4)

Jag tror ärligt talat att ni inte tänkt på att detta är ett rent sakpolitiskt ställningstagande.

Nu tycker jag visserligen personligen att det är ett utmärkt ställningstagande, och ser gärna att det hamnar i något av våra sakpolitiska program. Men det hör inte hemma i principprogrammet. En formulering om vikten av ett stärkt meddelarskydd borde räcka gott.

Problemet med att ha den här sortens ställningstaganden i principprogrammet är att man ger dem en särställning jämfört med andra sakpolitiska ställningstaganden. Varför är meddelarskydd för bloggare viktigare än att avskaffa FRA-lagen?

b) Patentsystemet ska globalt avvecklas

Detta ställningstagande återkommer på några ställen i principprogrammet.

Nu är jag inte opartisk i frågan, för jag anser att detta ställningstagande bör revideras och istället ersättas med att vi vill reformera patentsystemet. Men poängen är att jag är långt ifrån (!) ensam om den åsikten i partiet.

När jag bloggade om frågan fick det starkt gensvar (<http://infallsvinkel.wordpress.com/2009/08/20/piratpartiets-haveri-i-patentfragan/>). Observera de 42 kommentarerna!

Man kan inte heller bortse från att en majoritet av de röstande, 58 % (!), röstade för en motion om att ändra den delen av vårt nuvarande principprogram så sent som på vårmötet 2011. (Motion B16: Ändring av Piratpartiets principprogram avseende patentpolitik.)

Vi behöver ett nytt principprogram som det kan råda bred konsensus om. Att då föra in ett sakpolitiskt ställningstagande som enbart en minoritet av partiets röstande på ett medlemsmöte ställer sig bakom, tycker jag är olyckligt. Det är bättre att denna del av partiets immaterialrättspolitik (oavsett hur den formuleras i slutändan) diskuteras förutsättningslöst vid utformandet av de sakpolitiska programmen.

Vi behöver en bred och genomtänkt immaterialrättspolitik. Varför ska vi ha ett ställningstagande om just patent i vårt principprogram, när immaterialrättslagar kring mönsterskydd, varumärkeslagen, ensamrätt till resultat av kliniska undersökningar, vertikal integration, skydd för utformning av halvledare, växtförädlingsrätten, rättskydd för kretsmönster och företagshemligheter inte omfattas av vårt principprogram? För att nämna några exempel på immaterialrättslagar som i vissa sammanhang spelar större roll än patentsystemet. I vårt

nuvarande principprogram (version 3.4) nämns faktiskt behovet av en översyn av varumärkesskyddet uttryckligen, men detta är bortplockat i utkastet till nytt principprogram.

Många av de konflikter som på senare tid väckt uppmärksamhet bland pirater (exempelvis konflikten mellan Apple och Samsung om surfplattor) har handlat om mönsterskydd, inte om patent.

Min personliga bild är att partiets explicita och extrema kritik av just patentsystemet, egentligen grundar sig i en kritik av mjukvarupatent (och i någon mån "patent på gener").

Min personliga åsikt är dock att vi behöver en väl sammanhållen immaterialrättspolitik som ligger mer i linje med den som det tyska Piratpartiet har (som inkluderar en reform av patentsystemet, inte ett avskaffande). Men oavsett vad det landar i, så tycker jag inte att frågan ska lösas i principprogrammet. Det misstänker jag att 58 % av de röstande inte heller tycker.

c) Ickekommersiell privat fildelning ska legaliseras.

Detta är inte särskilt kontroversiellt i vårt parti, men det är ändå ett sakpolitiskt ställningstagande. (Det hade varit mer kontroversiellt om den nuvarande 5-årsregeln hade nämnts.) Jag tycker att detta ställningstagande passar bättre i lämpligt sakpolitiskt program.

5) – Att utgå från Sverige

Under rubriken "Människors möjlighet att kommunicera fritt med varandra stärker friheten och demokratin" (sid. 4) tycker jag att det första stycket kan flyttas till sist, så att perspektivet blir att vi i första hand fokuserar på Sverige och i andra hand på världen. Det är ett mer jordnära uttryckssätt som appellerar till svenska väljare, tycker jag.

Då skulle texten direkt under rubriken kunna inledas med exempelvis:

"Nya möjligheter öppnas för människor att vara en del av det politiska samtalet, vilket gynnar demokratin."

Sista stycket under rubriken kunde inledas med exempelvis:

"Även internationellt gynnar den allt friare kommunikationen en demokratisk utveckling."

6) – Avslutningsvis

Jag vill återigen tacka för ert enastående arbete med principprogrammet. Ta mina synpunkter, överväg dem och slit dem med

hälsan.

När man jobbar länge med en text är det dock lätt hänt att man blir lite blind för den. Då gör man de mest underliga misstag.

Det finns ju en del språkliga fel i texten (vilket jag är övertygad om beror på att det är ett utkast), men det finns även typiska "blindhetsmisstag". Exempelvis att ni missat att uppdatera innehållsförteckningen i början efter att ha omformulerat vissa av rubrikerna. Även andra exempel förekommer.

Om ni vill får ni gärna e-posta ert nästa utkast till mig en liten tid innan ni skickar in det till styrelsen, så kan jag bidra med fräscha ögon och kolla igenom det. Det vore ju onödigt om den "slutliga versionen" har den sortens missar. Se det som ett helt fritt erbjudande... (Jag avser inte att inkomma med några ytterligare synpunkter på själva innehållet i ett så sent läge.)

Tack för ert hårda arbete med detta!

Bilaga 5 UP Stockholm enl Nipe

Hej,

vi gick igenom principprogrammet igår i Aspudden. Några få saker anmärkte folk på och det var:

- de flesta tyckte det var alldeles för orealistiskt att vi vill avskaffa det globala patentsystemet.
- Meningen "Piratpartiet anser att alla utbildning måste spegla det samhälle som barn, ungdomar och vuxna möter utanför skolan." tyckte folk var för mycket "arbetslinjen". Argumentet var att hen inte ska utbildas till att bli en duktig arbetare, det ska inte vara målet.
- Sedan anmärkte folk på ordet kulturdelning och tyckte att det var nyspråk.
- Kapitel 4 tyckte alla var jättebra!